

## **ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΑΞΕΩΝ**

### **Α΄-Β΄ ΤΑΞΕΙΣ**

**Ολοκληρώνοντας τη μαθητεία τους στο επίπεδο των δύο πρώτων τάξεων του Δημοτικού (Α΄ - Β΄), οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:**

- Να αντιλαμβάνονται, «παίζοντας με τις λέξεις», πως η χρήση της κοινής γλώσσας μπορεί να επιφέρει ένα ιδιαίτερο αισθητικό αποτέλεσμα.
- Να μπορούν να «διαβάσουν» δημιουργικά ένα κείμενο με τη βοήθεια εικόνων ή με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού.
- Να αναγνωρίζουν στοιχειωδώς τη διαφορά ενός ποιήματος από ένα πεζογράφημα, ένα παραμύθι, ένα εικονογραφήγημα (κόμικ) κ.λπ.
- Να συνδυάζουν ένα λογοτεχνικό κείμενο με άλλες μορφές έκφρασης και τέχνης.

### **Γ΄-Δ΄ ΤΑΞΕΙΣ**

**Ολοκληρώνοντας τη μαθητεία τους στο επίπεδο της Γ΄ - Δ΄ Δημοτικού, οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι επιπλέον σε θέση:**

- Να διακρίνουν τα γένη και τα πρωτογενή είδη της λογοτεχνίας (ποιήματα – πεζογραφήματα) με βάση τα ειδοποιά τους γνωρίσματα.
- Προαιρετικά, να έχουν μια ιδέα και για τις συμβάσεις του θεατρικού κώδικα και της «δραματικής αναπαράστασης» (θεατρικής παράστασης).
- Να αναγνωρίζουν τα στοιχεία ταυτότητας (π.χ. τίτλος, συγγραφέας, εικονογράφος, εκδότης) ενός λογοτεχνικού βιβλίου και να εντοπίζουν σε αυτά χρήσιμες πληροφορίες για το είδος και τον δημιουργό του.
- Να αντιλαμβάνονται από εσωτερικά στοιχεία δομής και οργάνωσης το είδος ενός κειμένου (ποιητικό, αφηγηματικό, θεατρικό κ.λπ.).
- Να προσλαμβάνουν και να ερμηνεύουν στοιχειωδώς ένα λογοτεχνικό κείμενο, αναπτύσσοντας την κριτική τους σκέψη καθώς και την ευαισθησία τους.
- Να αλληλεπιδρούν δημιουργικά με το κείμενο δοκιμάζοντας εναλλακτικούς τρόπους έκφρασης.
- Να διακρίνουν στοιχειωδώς τις σχέσεις μεταξύ των κειμένων (θεματολογικές, μορφολογικές και άλλες).
- Να μπορούν να δουν ένα λογοτεχνικό κείμενο σε συνάφεια με άλλα διδακτικά αντικείμενα (ιδίως εκείνα που σχετίζονται επίσης με την Τέχνη).
- Να ανταλλάσσουν πληροφορίες και να συνεργάζονται στην ανάλυση των κειμένων, καλλιεργώντας δεξιότητες διαπροσωπικής επικοινωνίας.

## **Ε΄-ΣΤ΄ ΤΑΞΕΙΣ**

**Ολοκληρώνοντας τη μαθητεία τους στο επίπεδο της Ε΄ - ΣΤ΄ Δημοτικού, οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι επιπλέον σε θέση:**

- Να αναγνωρίζουν ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά του ποιητικού λόγου (στίχοι –στροφές, τύποι ομοιοκαταληξίας, βασικά μέτρα).
- Να διακρίνουν τις βασικές ποιητικές μορφές: έμμετρη (παραδοσιακή) ποίηση ≠ (μοντέρνα) ποίηση σε ελεύθερο στίχο.
- Να ξεχωρίζουν στοιχειωδώς τα ποιητικά και αφηγηματικά είδη της δημοτικής παράδοσης από τα αντίστοιχα είδη της επώνυμης (και νεότερης) λογοτεχνίας με γνώμονα θεματικά, μορφολογικά και εκφραστικά χαρακτηριστικά τους.
- Να διακρίνουν τον δημιουργό, καθώς και τους συστατικούς όρους ενός πεζογραφήματος: αφηγητής – ήρωες (πρωταγωνιστές και δευτερεύοντα πρόσωπα) – επεισόδια ή σκηνές.
- Να αναγνωρίζουν είδη αφηγηματικών κειμένων ανάλογα με το θέμα τους και την πλοκή τους (π.χ. επιστημονική φαντασία, περιπέτεια, αστυνομικό, μικρή ιστορία, σύγχρονο παραμύθι).
- Να αναγνωρίζουν –και δυνάμει να μπορούν να ξεχωρίσουν– άλλα κειμενικά είδη σε στίχο ή πεζό, που είναι παραπληρωματικά στην καθαυτό λογοτεχνία (στιχάκια, τραγούδια, απομνημονεύματα, χρονικά, μαρτυρίες κ.λπ.)
- Να παράγουν μεθοδευμένα προσωπική δημιουργική γραφή και να αξιολογούν με συγκεκριμένα κριτήρια το αποτέλεσμα, αναπτύσσοντας παράλληλα και την «ενσυναισθητική» τους ικανότητα (να μπαίνουν στη θέση των ηρώων, στην ατμόσφαιρα του έργου, στο κλίμα της εποχής όπου διαδραματίζεται κ.τ.ό.)
- Να αναπτύσσουν την ικανότητα για συλλογική εργασία, παράλληλα με τις δεξιότητες της διαπροσωπικής επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών, κάνοντας χρήση και των νέων τεχνολογιών για τις ανάγκες του μαθήματος.

**Περατώνοντας, γενικά, τη βαθμίδα της Δημοτικής Εκπαίδευσης, οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:**

- Να εκφράζονται ανασυνθέτοντας και αναδιηγούμενοι μια ιστορία ή ένα ποίημα, και να συνεργάζονται στη δραματοποίηση ενός κειμένου.
- Να αλληλεπιδρούν με το λογοτεχνικό κείμενο και να χρησιμοποιούν την ενσυναισθητική και επινοητική τους ικανότητα με δημιουργική πρόθεση (δημιουργική ανάγνωση και δημιουργική γραφή).
- Να αντιλαμβάνονται την αλληλεπίδραση ανθρώπου και περιβάλλοντος, την αξία της φυσικής ζωής και του αθλητισμού για την ψυχοσωματική ισορροπία του ανθρώπου, αναπτύσσοντας αντίστοιχες στάσεις και συμπεριφορές.

- Να συνειδητοποιούν τη σχέση Ιστορίας και Λογοτεχνίας και να κατανοούν πώς η λογοτεχνία συμβάλλει στην πρόσληψη και μνημείωση του ιστορικού παρελθόντος.
- Να βλέπουν τη διαφορετικότητα στην ανθρωπολογική και κοινωνική της διάσταση και να συνειδητοποιούν την αξία της φιλίας, της ανεκτικότητας και της ανθρώπινης αλληλεγγύης.
- Να διαβλέπουν πίσω από τον παιγνιώδη και φανταστικό τύπο ενός λογοτεχνικού κειμένου (χιουμοριστικού, επιστημονικής φαντασίας κ.λπ.) στοιχεία κοινωνικού σχολιασμού και ανατροπής.
- Να λειτουργούν ως κοινότητα αναγνωστών, καλλιεργώντας το κοινό γούστο, αλλά και να συνειδητοποιούν τις υποκειμενικές κλίσεις ή προτιμήσεις τους για τα κείμενα που διαβάζουν.
- Να έχουν αποκτήσει εσωτερικά κίνητρα ώστε να αποζητούν επαφή με τη λογοτεχνία και εκτός σχολείου (φιλιαναγνωσία).